

Familjan skal búa í Japan

Ein íløga í framtíðina

Einar og Birgit Johansen hava í eitt knapt ár búð í Japan, har hann arbeidir við at selja fisk. Tey eru nú komin heim í nakrar dagar at halda jó, og vit hava biðið tey greitt eitt sindur frá tí, tey uppliva í Japan

Fyri átta árum síðani var Einar Johansen í Japan, har hann arbeiddi í eini japanskari fiskasøluvirðis- og lærdi seg japanskt.

Síðani tá hevur hann m.a. arbeitt í Hollandi í trý ár, og í Danmark í tvey ár.

Men fyri einum knøppum ári síðani fór hann aftur til Japans.

Hann hitti ein japanara hann kendi, sum beyð honum arbeiði í eini danskari fyrirkøpingu í Japan - og endin var at hann fór yvir aftur saman við allari familjuni - konuni Birgit og børnunum Jacob og Kristinu, sum eru ávíkavist fimm og eitt ár.

Vaksandi búskapur

Fyrirkøping, Einar nú arbeidir fyri, hevur selt útlenskt kjøt í Japan, men fór fyri einum ári síðani undir eisini at selja fisk - og tað var í hesum sambandi, at Einar fekk møguleikan.

- Vit keypa fisk úr at kalla øllum Europa, greiðir hann frá. Úr Føroyum keypa vit m.a. rækjur, laks, svartkalva, makrel og sild.

Uppgávan hjá Einari er so at selja tann innflutta fiskin - og tað er ikki bara í Japan. Hann ferðast runt til kundar í øllum fjarðeystri at selja.

Tað, sum ger hetta til eitt serliga spennandi arbeiði, er, at har eru nógvir og skjótt vaksandi marknaðir.

- Tað er ongastadni í heiminum so nógvir og

skjótur búskaparligur vøkstur sum í londunum har um leiðir, greiðir hann frá. Tað er eingin ivi um, at har eru fleiri nýggj, smá "Japan" á veg. Og tað er sera spennandi at vera har og uppliva henda útívikling.

Long arbeiðstíð

Men arbeiðið er eisini strævið! Tað er nóg ferðing, og tá hann er í Tokyo er hann ofta ikki við hús fyrr enn tað er farið av midnætt.

- Tíðarmunurin millum Europa og Japan ger, at vit ofta mugu arbeiða seint um kvøldið - og harafturat skulu vit ofta út at tosa við kundar okkara um kvøldið.

Yvirfyllt býur

Men eisini hjá Birgit er tað strævið, hóast hon ikki arbeidir.

- Tað at búa í einum so annarleiðis landi, og ikki skilja eitt orð av hvat nakar sigur, ger, at ein mangan kennir seg isoleraðan. Bara tað at fara at keypa inn er trupult, tí eingin skilir eitt orð av enskum.

- Harafturat er Tokyo ein bæði yvirfyllt og "stressaður" býur. Tað er so trøngt, at ein sum ikki er vanur við tilfitt næstan kann fáa klaustrofobi av tí, sigur hon.

Í Tokyo búa 12 milliónir fólk - men hvønn dag kemur so nógvir arbeiðsfólk inn til býin, at fólkatalið fer heilt upp ímóti teimum 30

milliónunum, greiða tey frá.

Men Birgit hevur nóg samband við aðrar norðbúgvir - serliga danir - sum búa har, og tey eru altíð hjálpsom.

- Av tí at ein er so langt burtur, og alt er so fremmant, er samanhaldið millum norðbúgvirnar sera gott, sigur hon.

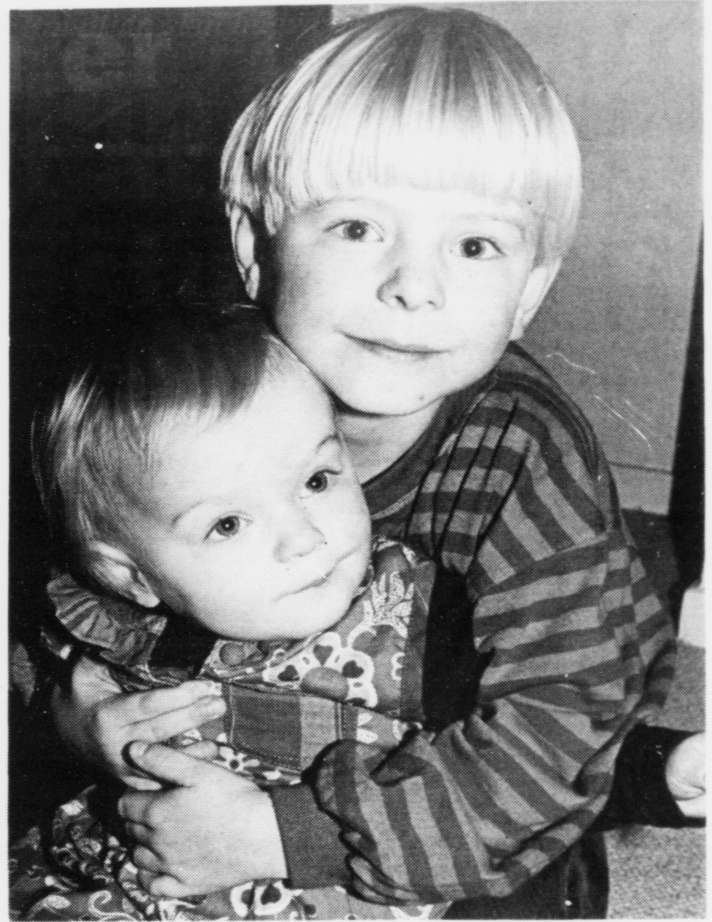
Annarleiðis mentan

Men tað er ikki bara tær ytru umstøðurnar, sum eru annarleiðis. Japansk mentan og atferð er eisini sera ólík tí, vit kenna í Europa.

- Japanarar eru perfektionistar. Alt teirra liv er skipað í fastar rammur. Tey gera ongantíð nakað, sum ikki er fyriskipað. Sjálvt tá tey taka sær av lottum, fara í býin ella tilfitt, so hava tey frammanundan gjørt sær heilt greitt, hvussu nógva tíð tey til dømis skulu nýta til tað.

Hóast tey mest koma saman við norðbúgvum, eru Einar og Birgit eisini viðhvørt og vitja japansk fólk - og er tað uppá sama máta: Tey koma klokkan tað og tað, og fara klokkan tað og tað - júst soleiðis, sum avtalað er frammanundan.

- Hóast eg havi búð har í langa tíð tilsamans, havi eg enn ongantíð upplivað, at eitt tok t.d. ikki er komið til tíðina. Tað er óhugsandi, at tilfitt ikki er heilt í ordan, sigur Einar.



Jacob og Kristina, sum saman við foreldrunum eru komin heilt úr Japan at halda jó í Føroyum
Mynd: Kalmar

Alt ber til

Tað er eisini vanligt í Japan, at tær stóru fyrirkøpingar næstan "eiga" síni arbeiðsfólk.

- Arbeiðsfólkið hevur eina kontrakt við fyrirkøpinguna, sum ger, at fyrirkøpingin leggur nærum alt teirra liv til rættis: Hon avger arbeiðsstað og -tíð, hon letur tey búa í húsum hjá fyrirkøpinguni, og leggur enná fríðina hjá teimum til rættis. Og hóast hetta sjálvandi avmarkar tað persónliga frælsið, so tryggjar tað fólk so góð materiel kor, at fá tora at siga tað frá sær, eru tey fyrst eru komin inn í hesa skipan.

Tey góðtaka sítt pláss í samfelagnum, og góðtaka, at tað eru onnur, sum taka avgerðirnar.

Alt ber til

Hesin mentalitetur, har effektivitetur hevur so nóg at siga, hevur skapt eitt teknologiskt og materielt sera framkomið samfelag.

- Tað er næstan ikki tað ting, sum ikki letur seg gera í Japan, siga tey, og nevna sum dømi, at hevur tú hug at standa á skíum um summarið, so er bara at fara í eina innandura skíhøll. Har eru fleiri 100 metra langir banar við kunstigum kava...

Heim um eini 2 ár

Spurd hvussu leingi tey ætla sær at verða verandi í Japan, siga tey, at tey væntandi koma heim aftur til Danmarkar ella - um tað

ber til - Føroya um eini 2-3 ár.

Jacob er fimm ára gamal nú, og tey ætla sær heim aftur áðrenn hann fer í skúla. Hann gongur í lötuni í einum altjóða barnagarð, har enskt verður tosað.

Læra ein hóp

Birgit og Einar eru samd um, at tey fáa ein hóp burturúr at búa í Japan.

Hjá Einari eru tað sjálvandi fyrst og fremst tær royndir, hann hann fær í sínum arbeiði.

- Tað eru ikki nógvir sum kenna so væl til marknaðin í fjarðeystri, umframt at duga japanskt, sigur hann. Tí er lítil ivi um, at hesar royndir fara at geva mær góðar arbeiðsmøguleikar seinni. Ein kann siga, at hetta er ein íløga í framtíðina.

Men eisini Birgit heldur

seg fáa nógvir burturúr.

Hon starvaðist sum sjúkrasystir á einum psykiatriskum pleygiheimi áðrenn tey fóru, og í Japan hevur hon, gjøgnum ymskar fekagsskapir, møguleika fyri at seta seg meiri inn í ymiskt, sum hevur við hennara fak at gera, greiðir hon frá. Og tá tey fara yvir aftur eftir jó, fer hon eisini at ganga til japanskt.

- Men bara tað at búa í einum so annarleiðis landi og eini so annarleiðis mentan er nakað ein lærir av, leggur hon afturat.

S-S-



Tað kann vera strævið at búa í Tokyo - men tey eru samd um, at tey eisini læra nóg av tí. Mynd: Kalmar

LEIGA SJÓNVARP ella VIDEO

fyri BERT Ringið

199,- / mör. 19544

RADIOVERKSTADID

v/ Guttorm Mortensen, Lyðarsvegur 15
SÓLA - UMVÆLINGAR - LEIGA